

Bibliothèque numérique

medic@

**Desault, Pierre-Joseph. - Pro actu
publico, D. Desault, 31 augusti 1776**

31 août 1776.

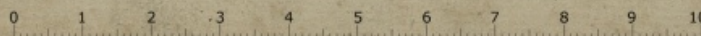
Cote : ms2534-24

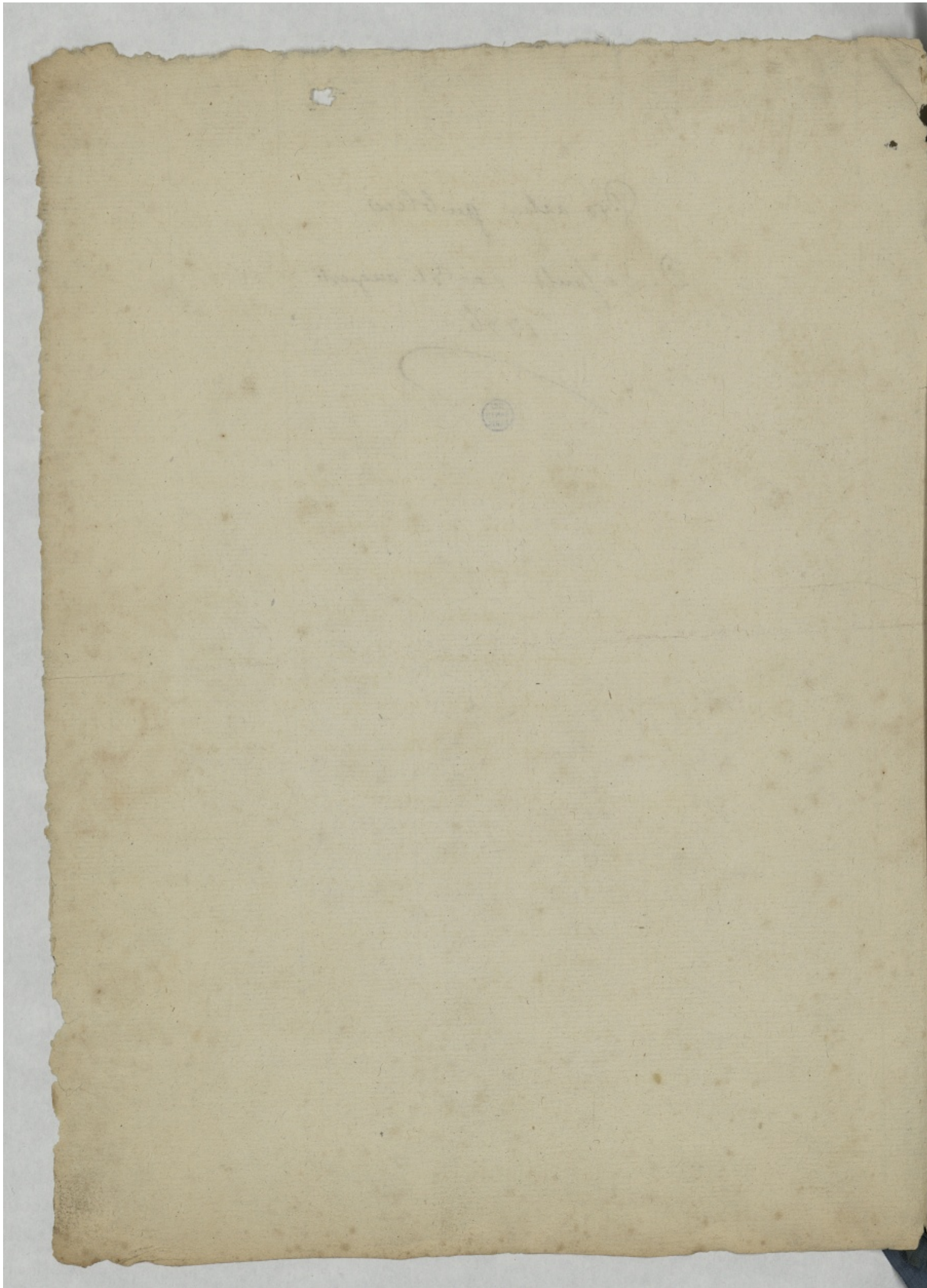

Licence ouverte. - Exemplaire numérisé: BIU Santé
(Paris)

Adresse permanente : [http://www.biusante.parisdescartes
.fr/histmed/medica/cote?ms02534x24](http://www.biusante.parisdescartes.fr/histmed/medica/cote?ms02534x24)

Pro actu publico
D. Desault die 31. augusti
1776.

~~Excedens~~ labores diurnos recurrere, atque sic publica
statantur curare commoda.

Coram vestris insistent, jam tua perina ~~offerre~~
primum specimen, pro hac conversatione latissimum
dicendi campum pandit; et in hoc specimine, laudandum
imprimis modesta sensum praemonstrat in eo, quod verum
Anatomicarum studium inducat, anatomie provocari
noluerit, faciliorem, minorique negotio expeditam ex
disputatione victoriam relaturus.

Nollem ex eo morem praecipui malum. fas mihi
sit Scholarum professori emerito, antiquo collegii —
moderatori, et si Horatii verbis uti liceat, consilique
non unius anni, licet, inquam, data loci et temporis
opportunitate, candidatus commovere, Anatomicam
totius artis esse fundamentum, quo ignorato aut —
neglecto, reliqua aedificii moles labilis foret et
ruinosa. Hinc relatum legimus, solemnem hanc et
consuetudinem, jam antiquissimis temporibus, in schola
usque ad lepiadam viguisse, et artis tyronibus topo-
graphiam corporis humani demonstratam, et partes
ejus tam externas quam internas sensibus expositas,

ut sic, comprehensa partium historia, deinde earum —
 structuram, indeque fluentem functionum usum, eo
 rectius addiscere valeant.

in generis humani perniciem ^{itaque} conspirare mihi ^{viderentur} ~~videretur~~
 qui nimium obsequens, incompetensque officio, à pristina
 illa veneranda antiquitate consuetudine, quae etiam
 in schola nostra ritibus hucusque viguit, alumnos —
 veredare permittent. videant quid glorie in suam
 promotionem, quid utilitatis in publicum commodum peri-
 piatur ex moribus illarum Academicarum quae anato-
 miae per seque habita, in tradenda doctrina, illorum
 manibus statim rursus ad physiologiam, quae vi-
 uis, nihil aliud est quam discipulis de natura ejusdem
 quae effectibus in corpore humano. Cum vero, quicquid
 demum Natura in corpore agit, per organa corporalia —
 illisque convenienter et congrue operetur, manifestum
 utique est, partium tam fluidarum quam solidarum,
 quippe quae nil nisi mera organa sunt, notitiam prae-
 queri, antequam quid per talia organa, quo ordine et
 pice tempore, organis talibus convenienter operetur
 natura, typis asis declarari queat. quomodo
 vero lesiones talium partium praeter naturam intel-
 liget, qui earundem structuram secundum naturam
 hactenus nondum intellexit? et quomodo earundem
 respirationem

restituerem in integrum suscipiet, cui ordinaria dispositio,
à qua in alienam consuetudinem devitavit, ignota est?

Anatomia peritæ super-inclavata schola chirurgiæ —
pariter, et nequior; cum chirurgiæ crassante sine
anatomæ subsidio dextre exerceri nequeat. Artis nostræ
decus et ornamentum, ambrosius parvus, ob arctissimum
nexum quæ chirurgiæ cum anatomia copulatur, hanc
maximè coluit, parcularque tractatus de hoc acquirento
edidit; in anatomia vesalii amulor, in chirurgiâ ^{vesalio} major, —
~~propterea anatomiam communem habuerunt juanem~~
~~quædam anatomiam~~. ^{partes corporis, figuris} primus ~~figuris~~ anatomici,
^{ex profecto} cum hispanum declarationibus, publici juris fecit stepha-
nus riverius. ^{in nostris.} Anatomæ maximè cum nomine sui conven-
tione docuit, et rem anatomicam scriptis illustravit severinus
pinax, cujus inter discipulos annueratur doctissimus
ille casparus baulinus, basileensis, qui apud suos anatomi-
am propter et botanicis insignis extitit. Nicolaus
habicorius, non imminetè numeratur inter eos qui doctis
de administrationibus anatomicis scripsit, et teste lazar
messuræ doctore medico montpeliciensi, anatomæ proppere
laudum, primum locum non galemus hanc in materiâ
obtinere habicorius, qui ^{in schola} successorem habuit gabrielem
bertrandum, cujus tractatus de respirationis organis in
lucem venit vespè sæculi protenti medium.

quis in ^{cognitione} ~~rebus~~ progressus scientiarum tam parum
versatus qui ignoret ~~lectiones~~ ^{lectiones} et demonstrationes anatomicas
esset in unum adhaerens adhaerens fuisse à petro dione
in horto regio instaurata

Sed quid ego antiquioris scholae vestrae illustres in ana-
tomia ~~non~~ commendem! instituta à ludovico magno
Regia scientiarum academia suis in commentariis innovata
non silet scholae chirurgiae magistros insignes, nec perit
~~eorum~~ labor, livida corpora obliviones. gaudent in ipsi
academia inextinguibili divisa cum perpetuo honore et pulchre
~~Deceat~~ receptaculi theatri. perhonorificis tabulis academia
inscripta sunt sapientissimi, ~~maxime~~, petiti, routhal-
tii, morandi nomina, eorumque doctis leu-
cationibus ^{instructis} ~~ornatis~~ ^{res anatomicas} ~~ornatis~~ ^{ne minor}
~~spes~~ promovenda doctrina ^{spes} affulget ex iis quos ~~tan~~
illustribus viris subrogavit academia, moerens desiderio
tam charorum capitem. ~~quo~~ capite pede, pergas
alacrior eruditae candidate. callidam viam prosequere
~~ut~~ ^{ut} ~~neque~~ ^{neque} ~~non~~ ^{non} ~~linguescent~~ ^{linguescent} in schola, anatomia laevi,
immo fronte nova reviviscant.

Percebatas suas
famam et scriptis
prospere sequi
Quibus ab anno
1724 demandata
fuit Anatomiam
in scholis nostris
docendi provincia.

En sub oculis vestris, auditores ornatiissimi, in
hujusce exercitationis programme, ~~ingenti~~,
eruditionis ac solertiae candidati nostri specimina
maturiori ingenio praeditos in florentiori aetate

rebus quae planius cognita censuuntur novas additis
 observationes; quibus quidem confirmatur notum omnibus
 illud seneca dictum, nempe quod „multum adhuc restat operis,
 „multumque restabit, nec ulli nato, non ulla saecula
 „procludetur occasio aliquid adjiciendi „

quod si veri indagatio semper fere, natura ducit,
 à sagacioribus viris, non impioribus ut quorum conspectus
 Spectabilis est academia vestra, honoratissimi et
 amantissimi collega, quis vestras non demeretur —
 lucubrations, scientiarum vestro ordini quis attenti
 non avidè percipit; Laborum proprium vestrorum ea
 vera laus est, ut civium saluti consulentes, publicam
 indefinenter utilitatem attendatis.

Dixi

[Signature]

Pro actu publico, D. Desault, 31 augusti 1776 - page 10 sur 12

